

Проповед на Неделя трета след Петдесетница. Събор на светите Доростолски мъченици

Братя и сестри,

В днешното литургийно евангелско четиво свети евангелист Матей предава част от проповедта, произнесена от Господ Иисус Христос на една планина пред голямо множество народ. Тук са най-важните нравствени постановления на Новия Завет - завета на любовта.

Тук Спасителят нарежда първом да търсим Царството Божие и неговата правда, а всичко житейско, от което имаме нужда като човеци в плът, ще ни се предаде.

Господ знае, че ние не може да не мислим за бъдещето. Но Той иска от нас да не се вторачваме в земните грижи, да не ги издигаме до ранг на най-важно, без което не можем, иска от нас да имаме духовен взор. Храна и облекло ще имаме, ако се трудим, Бог знае, че имаме нужда от всичко това, но трябва да живеем с молитвата, с доброделанието, с милостинята, със Църквата - това се има предвид да търсим Божието Царство и Неговата правда. Може и да нямаме най-скъп телефон, да не сме облечени по последна мода, да караме стара кола и от години да не съумяваме да направим основен ремонт, но ако всичко това става, защото Христос е в центъра на нашия живот, то значи ние сме благословени. Значи не се грижим за тленното и преходното. Значи не служим на двама господари.

Да търсим Царството Божие - ще рече да копнеем за Църквата, за богослужението, да живеем в диханието на молитвата. Няма по-голяма радост от това, защото щом имаме Христос, щом жадуваме за Неговата правда, то ние сме най-щастливите хора на света.

Този мир и покой е отличителен за християнина. Нека не забравяме, че Сам Господ казва - "Мир ви оставям. Моя мир ви давам. Да не се смущава сърцето ви, нито да се бои".

Дано нито гнева, нито житейските грижи и изпитания не успеят да заглушат този благодатен мир, тази радост, която ни кара да се отпуснем върху крилето на Божията воля. Не случайно след събуждане от сън първата молитва, която трябва да отправим към Създателя, е славословие - "Слава Тебе, Боже, слава Тебе, Боже". И да помним, че дори в моментите на най-ужасни изпитания, които понасяме сами, дори и тогава не сме сами. Защото с нас е Бог. Той ни милва и спасява. Той иска за нас най-доброто - да се очистим в горнилото на изпитанията, да се върнем в небесната си прародина.

С какво толкова сме по-различни от птиците и полските цветя? Всички сме Божии творения, но ние човеците имаме Божи образ, имаме разум и свободна воля. Христос ни сравнява с тях, за да опише тяхното доверие към Твореца. Ето птиците изпълняват предназначенията от Господ, пеят и са щастливи, вият гнезда и отглеждат поколение. Нима ние като хора не трябва да сме щастливи от постоянната грижа за нас?

Но често ние хората недоволстваме. Сравняваме се помежду си и червеят на завистта, сребролюбие и амбициите разяжда духовния ни живот.

Нека да не забравяме главното - благодатта Христова, която живее в Църквата, в църковните тайнства, да гледаме да се изповядваме и причастяваме и да се пазим от душепагубното самолюбие.

Защото имаме само и единствено настоящия си живот и в рамките на този живот трябва да израстнем, да се намерим в сватбена премяна в деня на брачния пир на божествената любов.
Амин!

За Светите Доростолски мъченици и техния събор

*„И всеки, който ви убие, ще мисли, че принася Богу служба..“ (Йоан 16:2)
„Споменът за праведника е с похвали..“*

Всеки християнин знае, че мъченичеството заради Христа дарува блестящи венци на удостоените да пролеят кръвта си за Господа и така да се присъединят към сонма на онези, които в бели одежди, с оръдията на своите изтезания, предстоят пред Божия престол – безчислено множество мъченици. И нашата земя българска е облагодетелствана да приеме кръвта на много Христови угодници.

Неслучайно на 3-та неделя след Петдесетница Църквата постанови да честваеме Събора на Светите Доростолски мъченици, за да може и ние да отбележим паметта на онези, които просияха като звезди в невечерния ден на Божието царство.

Доростол – това е днешна Силистра – древен епископски център на Мизия (област, обхващаща Северна България и част от земите отвъд Дунава). Около Четвъртото столетие този район на Балканите посреща гоненията срещу християните с мъжествен отпор и дава бележити мъченици. Нещо повече – някои от тях като свети Дасий Доростолски и др. се почитат от целия християнски свят. Известни са в множество писмени паметници още от 4-ти век като мъченици за Христа и техният подвиг е вдъхновявал целия християнски свят.

За съжаление днешната християнска общност в България трябва да припомня и издирва имената и житията на 21-те доростолски светилници, но и да погледне към безпристрастните археологически доказателства – археологът Г. Атанасов по надписи и вещевени находки говори, че има над 340 мъченици от раннохристиянско време.

Ето имената на 14 от доростолските мъченици:

Започваме със свети Дасий Доростолски, тракиец по произход, честван на 20 ноември, според някои - първи мъченик в нашите земи, чието най-старо житие е запазено в Парижката национална библиотека, широко известен в древния християнски свят. Сега частица от мощите му се покои в катедралния храм на Силистра.

Свети Емилиан, също тракиец, е изгорен жив на 18 юли 362 г., като на лобното му място е издигната епископска базилика.

Тримата братя Дадас, Максим и Квинтилиан се представят в Господа по време на Диоклетиановото гонение като са отведени от Доростол в родното им селище и са обеглавени.

Светите Пасикрат и Виталиан са войници, убити заради Христа.

Следват имената на светите Валентиниан, свети Юлий Доростолски (честван на 9 юни), свети Никандър, свети Марциан, свети Максим, свети Исихий Доростолски (честван на 15 юни), свети Калиник, свети Кирил Доростолски и много други.

Повечето от тях са напълно неизвестни извън тяснонаучните търсения, но обявяването на тяхното празнично прославление на отделен ден, точно след Неделя на всички български светии е надежда, че все пак ще се докоснем до светия подвиг на ония, които са посрамили лукавия и са се украсили с нетленните венци на славата.

Всички те, Доростолските мъченици, траки, гърци, славяни, илири, са свързани с нашата земя, тук са възнасяли молитвите си, тук са проляли кръвта си и тук е рожденият им ден в Господа – денят на тяхното мъченичество, така почитан от древните християни.

Дано ние, техните недостойни наследници, да се докоснем поне със знание до благочестивия им подвиг.

2018 г.